

שישי ח' סיון תש"ע
21 מאי 2010

לכבוד
מדריכים למתמטיקה
מורים למתמטיקה

שלום רב,

הנדון: ערכת הערכה במתמטיקה לבוגר כיתה ג'

למכתב זה מצורפת ערכת הערכה במתמטיקה לבוגר כיתה ג'. הערכה נבנתה על-פי הנושאים והדגשים של תכנית הלימודים. הערכה כוללת שלושה שאלונים לתלמיד ומחווין לבדיקה. הערכה מיועדת למורים כדי שיוכלו לקבל תמונה כללית על הידע המצופה מתלמידיהם בסיום כיתה ג', ועל המידה בה יושמו בהוראה ובלמידה תכנית הלימודים החדשה והדגשים שהוצגו על-ידי הפיקוח על המתמטיקה במהלך השנים האחרונות. בערכה זו הושם דגש מיוחד למגוון שאלות ברמות החשיבה השונות- ביניהן רמות חשיבה גבוהות. הערכה נכתבה כדי לסייע למורים לתכנן את ההוראה ואת הדגשים שיש לתת בלמידה, הן בעבודה כיתתית והן בעבודה פרטנית בתחום המתמטיקה. מדריך למורה לערכה זו, שיכלול ניתוח השאלות ותשובות תלמידים, נמצא בהכנה ויפורסם בהמשך.

כאמור, לערכה מצורף מחווין שמטרתו לאפשר למורים לקבל ציונים שישקפו את הידע של התלמידים במבחן אובייקטיבי – חיצוני. יחד עם זאת, למרות שהערכה מאפשרת לתת ציון לתלמידים, אין הכוונה שהערכה תשמש להערכה אישית של התלמידים בסיום השנה. אנו סבורים שהמשקל המרכזי בהערכה אישית של תלמיד בבית הספר היסודי צריך להיות מבוסס על כלי הערכה מגוונים שהמורים בוחרים ומתאימים לסגנון הלמידה ולדגשים הניתנים בהוראה בכיתה.

אנו רואים חשיבות רבה במתן האפשרות לתלמידים להביע את ידיעותיהם בזמן סביר וללא לחץ. לכל אחד מהשאלונים יש להקדיש שיעור ומומלץ שלא להעביר יותר משאלון אחד באותו יום. אנו מבקשים מהמורים להפעיל שיקול דעת המבוסס על היכרות עם תלמידיהם, ולאפשר בהתאם לכך התאמת זמן והשלמת השאלונים באופן שעבודות התלמידים תשקפנה את הידע שלהם.

שלושת השאלונים שבערכה כוללים את מרבית הנושאים הנדרשים עד לסיום כיתה ג'.
בשאלון הראשון- חלק א' שאלות בתחום מספרים ופעולות. בשאלון 32 פריטים וניתן לצבור בו 55 נקודות.

מרבית השאלות בשאלון זה הן ברמות החשיבה הבאות: חשיבה אלגוריתמית ויישום ברמה בסיסית.

בשאלון השני- חלק ב' שאלות בתחום גיאומטריה ומדידות. בשאלון 17 פריטים וניתן לצבור בו 25 נקודות.

השאלות בשאלון זה הן בכל רמות החשיבה: ידע וזיהוי, חשיבה אלגוריתמית, יישום וחיפוש פתוח.

בשאלון השלישי- חלק ג' שאלות בתחומים של מספרים ופעולות ומדידות. ביניהן שאלות אינטגרטיביות המשלבות מספר נושאים מתמטיים. בשאלון 19 פריטים וניתן לצבור בו 20 נקודות. מרבית השאלות בשאלון זה הן ברמות החשיבה הבאות: יישום וחיפוש פתוח.

אנו מבקשים להסב את תשומת לבכם לכך שרמת הקושי של השאלות איננה בהכרח נגזרת מרמת החשיבה הנדרשת לפתרון השאלה. במקרים רבים שאלות ברמת חשיבה גבוהה קלות יותר לתלמידים משאלות המבוססות על ידע וזיכרון. לכן, חשוב לאפשר **לכל התלמידים** להתמודד עם כל השאלונים שבערכה.

יש חשיבות רבה לכך שהמורים יוכלו להקדיש את הזמן הראוי לבדיקת עבודות התלמידים, לניתוח האסטרטגיות והשגיאות של התלמידים ולדיון מעמיק במשמעויות הפדגוגיות הבית ספריות והכיתתיות הנגזרות מעבודות התלמידים. לכן, מומלץ להקדיש זמן בימי ההיערכות בקיץ לניתוח עבודות התלמידים.

אנו מקווים שהערכה תשמש לכם ככלי עזר בעבודתכם.

לשאלות ולהדרכה תוכלו לפנות לצוותי ההדרכה בכל מחוז או לפיקוח על המתמטיקה.

בתודה ובברכה,

תמי גירון
מדריכה ארצית למתמטיקה
בבתי הספר היסודיים

ד"ר חנה פרל
מפמ"ר להוראת המתמטיקה